

Διαγώνισμα Έκφρασης Έκθεσης Α' Λυκείου
Υπεύθυνος: Θεοφάνης Π. Μπλατσιώτης

A. Κείμενο:

Η ποινή φέρεται να έχει μια πολύπλευρη κοινωνική λειτουργία: Εκφοβιστική, ως απειλή που επικρέμαται, για τον επίδοξο δράστη εγκληματικών πράξεων, εκτονωτική, όταν επιβάλλεται, του ψυχικού πάθους εκείνων που προσβάλλονται από τις πράξεις αυτές, διορθωτική, όταν εκτίεται, για όποιον τη δοκιμάζει και τη βιώνει, επανορθωτική για τη διαταραγμένη από τις εγκληματικές πράξεις κοινωνική ισορροπία, διδακτική στην προσπάθεια ποδηγέτησης της ανθρωπίνης συμπεριφοράς.

Η πολύπτυχη αυτή δυνατότητα της ποινής να ικανοποιεί πολλές και διάφορες ανάγκες που γεννά το παθολογικό κοινωνικό φαινόμενο του εγκλήματος την κατέστησε ιστορικά ένα είδος πανάκειας «δια πάσαν νόσον και πάσαν κοινωνικήν ανωμαλίαν». Καθώς μάλιστα τα όρια της ανυπακοής, της αντικοινωνικότητας και της πραγματικής εγκληματικότητας (με την έννοια της εκτέλεσης πράξεων που προσβάλλουν συγκεκριμένα έννομα αγαθά του ατόμου ή του συνόλου) συχνά συγχέονται θεληματικά ή άθελα από αυτούς που ασκούν κάθε είδους εξουσία πάνω σε ανθρώπους, η ποινή χρησιμοποιείται σε τέτοια έκταση και κατά τρόπο τόσο καταχρηστικό, ώστε να γίνει αμφίβολη όχι μόνο η αποτελεσματικότητά της, μα και η κοινωνική της ωφέλεια γενικά.

Στην ποινή εναποθέτει τις ελπίδες του για την εξάλειψη κάθε κακού και τη διόρθωση κάθε στραβού στην κοινωνία ο «μέσος» νομοταγής πολίτης. Στην ποινή εναποθέτει τις ελπίδες της και η κρατική εξουσία, για να υπακούει ο πολίτης χωρίς παρέκκλιση όλες τις επιταγές της και – σε ακραίες βέβαια περιπτώσεις ολοκληρωτικής έκφρασης της εξουσίας – να συμπεριφέρεται με τον επιθυμητό και αρεστό σ' αυτήν τρόπο.

Η ποινή γίνεται έτσι η εύκολη λύση για την αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων, τόσο από την πλευρά των κυβερνώντων όσο και από την πλευρά των ίδιων των πολιτών. Το ότι η εύκολη αυτή λύση δεν είναι και η καλύτερη αποδειχεται ιστορικά από την αποτυχία της ποινής να συγκρατήσει την ολοένα αυξανόμενη εγκληματικότητα. Και πάντως, αν η εύκολη αυτή λύση υπήρξε, και σε ορισμένες περιπτώσεις εξακολουθεί να είναι ένα αναγκαίο και πρακτικό μέσο αντιμετώπισης παθολογικών κοινωνικών καταστάσεων, σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να θεωρηθεί επαρκής για την καταπολέμηση της κοινωνικής νοσηρότητας γενικά. [...]

B. Ερωτήσεις:

1. Να ενημερώσεις την τάξη σου για το περιεχόμενο του κειμένου με γραπτή περίληψη του σε 100 – 120 λέξεις. (βαθμοί: 5)
2. Οι παρακάτω λέξεις χρησιμοποιούνται είτε με την κυριολεκτική είτε με τη μεταφορική σημασία τους. Να συμπληρώσετε με αυτές τα κενά που ακολουθούν και να επισημάνετε πού έχουμε κυριολεκτική και πού μεταφορική χρήση κάθε λέξης.
Λεξιλόγιο
κλέβω, κλοπή – ληστεύω, ληστεία – καταχρώμαι, κατάχρηση – οικειοποιούμαι, οικειοποίηση.
  - Η ..... χρημάτων είναι ποινικό αδίκημα.
  - Ο πολιτικός μου αντίπαλος ..... τις δηλώσεις μου και τις χρησιμοποιεί αυθαίρετα, για να διαστρεβλώσει την αλήθεια.
  - Σας ευχαριστούμε για την περιποίηση, αλλά θα φύγουμε, γιατί δε θέλουμε να κάνουμε ..... της φιλοξενίας σας.
  - Οι ..... Τραπεζών έχουν γίνει συνηθισμένο φαινόμενο.
  - Αυτό το έργο δεν είναι αποτέλεσμα του δικού σου πνευματικού μόχθου. Απλώς ..... ολόκληρες μελέτες από εργασίες άλλων μελετητών και τις παρουσιάζεις ως δικές σου.(βαθμοί: 5)
3. Με αφορμή την επικείμενη εκτέλεση ενός θανατοποινίτη να γράψεις ένα άρθρο, με 400 λέξεις περίπου, για την κατάργηση της θανατικής ποινής σε όλα τα κράτη του κόσμου. Υπόθεσε ότι το άρθρο σου θα δημοσιευτεί σε γνωστή εφημερίδα. (βαθμοί: 10)